

Å lage og lese pdf

Hva er pdf?

PDF står for Portable Document Format – og det har sine fordeler;

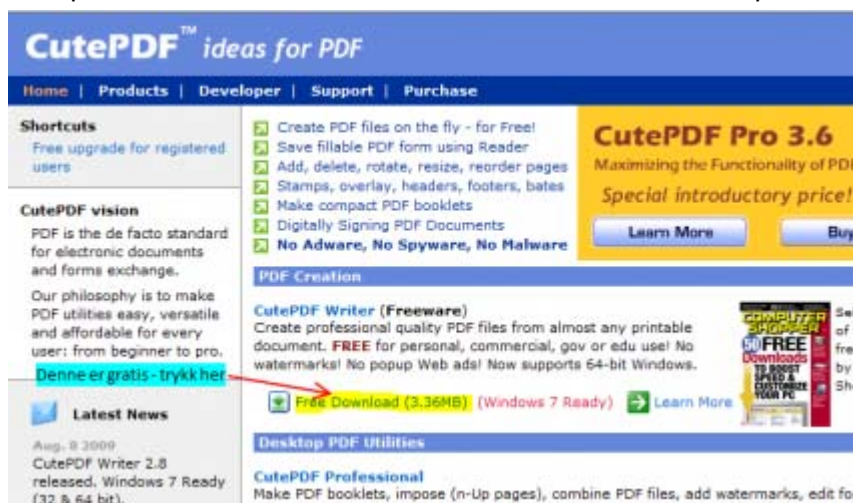
- hvis du lager f.eks et word-dokument om til pdf tar det mindre lagringsplass – noe som gjør det mer funksjonelt å sende som vedlegg til epost (*det er vanligvis en begrensning på hvor stort vedlegget kan være, og er det stort tar det også tid å sende det og å laste det ned i andre enden*)
- en pdf er omtrent som om du kopierer en side i en kopimaskin – du har en kopi, men du kan ikke redigere den (*en sannhet med litt moderasjon; i enkelte program kan du gjøre endringer i pdf også, men det går jeg ikke inn på her*). Fordelen er at ingen kan endre på det du sender ut; for en som f.eks sender ut anbud betyr det f.eks at de som skal regne på anbudet ikke kan endre på hans grunnlagsdata
- pdf egner seg godt i forhold til webpublisering fordi man kan holde sidenummerering, innholdsfortegnelse osv intakt (*at teksten ikke blir delt på andre steder enn i originaldokument*) og leser/mottaker som ønsker å skrive ut bare deler kan selv velge hvilke sider som er aktuelle

PDF er derfor et bedre format å sende ut dokumenter og lignende i når du skal sende på epost både pga størrelsen og fordi man ikke kan redigere (typisk eksempel er referater).

Hva trenger du for å lage pdf?

Du trenger ikke kjøpe multifunksjonsskrivere eller lignende for å lage pdf, det holder med programvare. Det finnes mange ulike program du kan benytte – og noen kan også integreres med f.eks word (*eks Adobe PDF*), men et program som er gratis og enkelt i bruk er [CutePDF Writer](http://www.cutepdf.com), og dette kan du bruke til å konvertere dokumenter, regneark osv. Du laster det ned og installerer på egen PC og du henter det fra www.cutepdf.com.

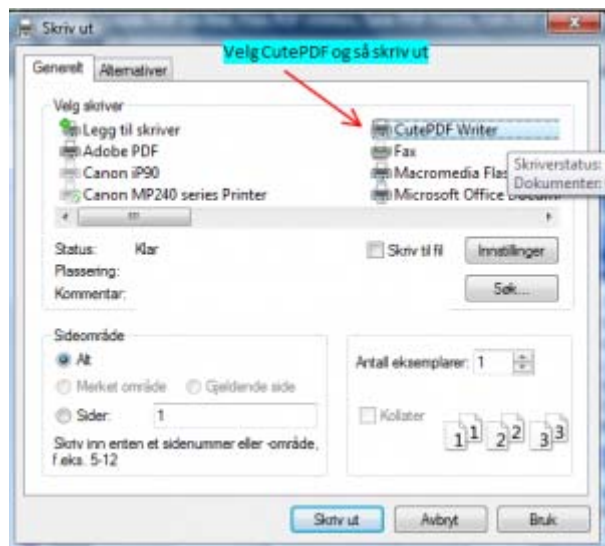
Når du trykker på lenka som er markert i bildet over får du først spørsmål om “Kjøre”,

“Lagre” eller “Avbryt” – og du velger “Kjøre”, og så bestemmer du hvor fila skal installeres (*den foreslår nok programfiler og det er helt ok*)

Når fila er installert vil du finne igjen CutePDF som en skriver (printer) og måten du bruker den på er som følger:

Hvis du skal gjøre en fil (*dokument, regneark eller lignende*) om til PDF må du ha fila åpen, velge *Fil-skriv ut* på menylinjen – og når du får opp skrivervalg skal du velge CutePDF. Deretter får du spørsmål om hvor den skal lagres (*det bestemmer du jo selv*) – og trykker OK. Det er det hele - og det blir konvertert til PDF automatisk.

Du kan gjøre det samme med websider – gjør samme prosess med *Fil-Skriv ut* som beskrevet over...og du vil få en pdf av den websiden du står på. Jeg har også brukt programmet sammen med [Creaza](http://www.creaza.com/)¹ (bl.a tegneserie og tankekart) – her har jeg f.eks laget en tegneserie, deretter har jeg valgt skriv ut (*du kan velge hvor mange tegneserieruter du vil ha på hvert ark*) og så valgt CutePDF som skriver slik at jeg får en pdf (*som jeg senere kan skrive ut eller jeg kan laste den opp i f.eks et LMS som en besvarelse på oppgave*). Dersom det viser seg at du har feil i fila som du har konvertert må du først endre i originalfil og så lage en ny pdf siden du ikke kan korrigere i pdf'en.

Hva trenger jeg for å lese pdf?

For å kunne lese pdf må du gjerne ha installert [Adobe Acrobat Reader](http://get.adobe.com/no/reader/?promoid=BUIGO)² eller [Foxit Reader](http://www.foxitsoftware.com/pdf/reader/)³ – begge disse er gratis.

En annen gratis pdf-skriver som har noe utvidet funksjonalitet i forhold til CutePDF er [BullzipPDFPrinter](http://www.bullzip.com/products/pdf/info.php)⁴, men OBS den krever at du først installerer [ghostscript](http://www.bullzip.com/download/gsl/gslite.exe)⁵. Deretter kan du laste ned bullzip [her](http://www.bullzip.com/products/pdf/info.php#download)⁶.

¹ <http://www.creaza.com/>

² <http://get.adobe.com/no/reader/?promoid=BUIGO>

³ <http://www.foxitsoftware.com/pdf/reader/>

⁴ <http://www.bullzip.com/products/pdf/info.php>

⁵ <http://www.bullzip.com/download/gsl/gslite.exe>

⁶ <http://www.bullzip.com/products/pdf/info.php#download>

